

Jubel för ny stipendiat

Ett nytt inslag höjde jullovsstämning-
en i Blackebergs gymnasium när höst-
terminen avslutades i skolan fredagen
den 19 december. Jublet steg mot taket
nästan med örnens vingar när Gamla
Blackebergares vice ordförande Peter
Hellström till slut kom fram till namnet
på vinnaren av föreningens nya julsti-
pendium: Mikaela Jaconelli i Sp2b som
skrivit en uppsats om dagens gymna-
sieskola.

Han hade hållit auditoriet, skolans
lärare och elever, lite på halster genom
en berättelse om föreningens stipendi-
er och motiveringen till den nya prista-
garen: "För en engagerad, välskriven
och personlig skildring av dagens sko-
la och en dröm om en integrerad fram-
tidsskola".

En lång, rank gestalt lösgjorde sig
ur de bakre leden bland de tätt sam-
manpackade eleverna i ljushallen för
att, helt överraskad och mycket glad,
ta emot priset på 3.000 kronor och åt-
följande diplom.

I snart tio år har föreningen delat ut
ett vårstipendium till en eller oftast två
elever som gjort insatser för samman-
hållningen på skolan. På senare år har
det oftast gällt de så kallade onsdags-
aktiviteterna. Prissumman bildades ge-
nom ett överskott från festen vid sko-
lans femtioårsjubileum 1999, och sko-
lan själv fick ett avgörande inflytande
över vilka som skulle få det. Det sti-
pendiet finns förstås kvar.

För halvtannat år sedan klubbades
ett förslag från föreningens dåvarande
vice ordförande Per Haukaas att med-
lemmarna skulle tillfrågas om de var
villiga att vid sidan av medlemsavgif-
ten frivilligt bidra till ett nytt stipendi-
um som föreningen skulle ha ett avgö-
rande inflytande över. Varierande be-
lopp inflöt från när och fjärran.

I höstas bestämde styrelsen att en
uppsatstävling skulle ordnas bland
skolans elever på temat "En gymnasie-
skola för alla, problem och möjlighe-
ter". Det var inte gott om tid, en månad
under terminsspurtan, men engage-
manget för ämnet bland dem som del-
tog var påtagligt. Flera, inklusive

Mikaela Jaconelli, kom från en grupp
som arbetar med litterär gestaltning på
skolan. Det sista bidraget inflöt i
juryns datorer några minuter före täv-
lingstidens utgång vid midnatt den 30
november. Medlemmar i juryn var för-
eningens ordförande rektor Lennart
Walles, informationschefen på KTH
Kista Jannecke Schulman samt Med-
lemsbladets redaktör Hans Wolf,
mångårig medarbetare i Dagens
Nyheter. Den var enig.

Läs en intervju med Mikaela
Jaconelli och hennes uppsats på
sidorna 4-5.

Text & foto: Hans Wolf

Vårens program

Hippiegenerationens musikal

"Hair" är en av 60-talets mest kända
rockmusikalerna. Den hade premiär för
drygt fyrtio år sedan. Nu ges "Hair" av
skolans avgångselever i tre kvällsföre-
ställningar **onsdag 6, torsdag 7 och
fredag 8 maj, samtliga kl 19.**

Besök Sveriges Television

Den **17 mars** får föreningens medlem-
mar chansen att få göra ett studiebe-
sök på SVT och få en allmän introduk-
tion av SVT och Public Service samt
en rundvandring i bland annat studior,
kontrollrum och dekorverkstad.

Allt om Stockholms vita ångbåtar

Lennart Rydberg i teori i en föreläsning
27 april och i praktik med tur med
Storskär **13 maj**.
Mer om programmen på
sidorna 6 och 8.

Ordföranden har ordet Blackebergs gymnasium fyller 60 år

När ni läser detta har en arbetsgrupp börjat fundera över hur skolan på bästa sätt ska genomföra sitt 60-årsjubileum 2009. I arbetsgruppen ingår representanter för skolledning, personal, elever och naturligtvis Gamla Blackebergare. Vår förening representeras av Bengt Palmlöf och undertecknad.

Jubileumsfestligheterna är tänkta att äga rum under höstterminen, sannolikt oktober.

Blackebergs gymnasium grundades 1949 och hette från början Blackebergs samrealskola som höll till i lånade lokaler i Södra Ängby folkskola och senare, Blackebergs folkskola. Från 1953 kunde undervisningen bedrivas i helt egna lokaler.

Årsmötet

Årsmötet hölls traditionsenligt i september och genomfördes i god ordning, med genomgång av verksamhetsberättelse och redovisning av föreningens ekonomi. Föreningens revisor konstaterade att styrelsen fullgjort sitt uppdrag väl och att verksamheten låg helt i linje med föreningens syfte och stadgar.

Årsmötet beviljade mot denna bakgrund styrelsen ansvarsfrihet, fastställde årsavgiften (oförändrad) och gav acceptans för omval av sittande styrelse.

I en särskild kommentar till årsmötets protokoll meddelades att Jannecke Schulman i ett sent skede förklarade att hon inte ställde sig till förfogande för omval. Styrelsen beklagar, men respekterar naturligtvis Janneckes beslut. Jannecke har varit en stor tillgång för

styrelsen och har energiskt och entusiastiskt engagerat sig i föreningens arbete. Vi kommer att sakna hennes humor och kreativitet samt hennes imponerande förmåga att snabbt skickligt hålla hemsidan aktuell och dessutom, tillsammans med Hans Wolf, svara för Medlemsbladets layout.

Programverksamheten

De programansvariga inom styrelsen lägger ned ett stort arbete på att hitta intressanta och spännande program för medlemmarna. Studiebesök vid olika typer av institutioner, musik- och teaterupplevelser oftast med en avslutande supé i trivsamt miljö och möten med inbjudna gästföreläsare.

Styrelsen tror sig veta vad föreningens medlemmar vill ha – men riktigt säkra är vi förstås inte. I slutet av 2008 prövade vi ett nytt grepp – en medlemsenkät!

Medlemmarna fick möjlighet att välja mellan ett trettiotal programpunkter och ombads svara med i stort sett vändande e-post. Responsen blev god, vilket innebär att vi har ett bra underlag för vår fortsatta programverksamhet.

Julstipendiet – en stor framgång

Föreningens beslut att utdela ett julstipendium i form av en uppsatstävling för skolans elever fick stor uppmärksamhet. Ämnet var lagom krävande: ”En gymnasieskola för alla – problem och möjligheter”.

Samtliga uppsatser höll hög kvalitet. Författarna visade prov på stilistisk färdighet och god förmåga att reflektera över ett ämne som krävde både kunskap och mognad. En enig jury utsåg Mikaela Jaconelli till vinnare.

Karriärdagen den 27 mars

Skolans studie- och yrkesvägledare Carina Palmlöf arbetar nu för fullt med skolans karriärdag med information om den framtida arbetsmarknaden. Hon önskar få hjälp med aktuell yrkesinformation. Eleverna vid Blackebergs gymnasium är som vanligt mycket intresserade av högre studier och vill gärna träffa människor som är verkliga inom områden som medicin, juridik och ekonomi. Tycker ni att det vore trevligt att göra en insats för er gamla skola går det bra att kontakta undertecknad eller Carina Palmlöf.

Lennart Walles

Styrelsen

Ordförande

Lennart Walles
0739-21 86 41
lennart.walles@yahoo.se

Vice ordförande

Peter Hellström
0706-77 63 12
hellstrom.nilsson@telia.com

Skattmästare

Lennart Holmqvist
08-59033051
lennartholmqvist@telia.com

Chefredaktör Medlemsbladet

Hans Wolf
08-37 09 41
08370941@telia.com

Ledamöter

Kerstin Eliasson
070 3663928, 08-38 10 72
kerstin_eliasson@tele2.se

Gunnar Jerrestam

08-38 32 41
jerrestam@glocalnet.net

Lena Rönnerfält

08 661 25 91, 070 3632591
lena.ronnerfalt@telia.com

Nils Stenberg

08-34 84 12
ingen e-post

Adjungerad

Mats Leander (Kontakt med skolan)
0733-78 77 13
mats.leander@utbildning.stockholm.se

Glöm inte medlemsavgiften

Betala 100 SEK till PG 117 99 11-1
c/o Lennart Holmqvist. Ange Namn,
examensår, klass, adress och gärna
eventuell e-post.

Om du betalar elektroniskt och din bank inte ge utrymme för långa meddelandetexter så skriv bara ditt namn. Skicka sedan en e-post till lennartholmqvist@telia.com med övriga uppgifter.

Lämna bidrag till frivilliga stipendiefonden

Passa samtidigt på att lämna bidrag till föreningens stipendiefond. Du bestämmer själv hur mycket du vill lämna.

I detta nummer kan du läsa om den första stipendiaten Micaela Jaconelli.

Vi vill ha din e-postadress!!

Vi vill kommunicera med våra medlemmarna. Se till att vi har din e-postadress!! Och glöm inte anmäla om du byter e-post!

Maila din e-postadress till Lennart Holmqvist
lennartholmqvist@telia.com.

Konserthuset för öga och öra

Peter Mattei har inte bara en praktfull barytonstämma. Hela karln är teater och inlevelse i rollerna. Han behöver knappast någon övergripande regi och scenografi. Det kunde en privilegierad skara gamla blackebergare konstatera vid hans Mozartaften i Stockholms konserthus den 19 november. Det var nog den mest besökta och efterfrågade konserten i huset under hela hösten. Biljetterna tog slut ungefär samtidigt som de släpptes ett par månader tidigare. Vi hade fått plats på körläktarens vänstra sida vilket inte hade så stor betydelse för Peter Mattei utnyttjade hela podiet, från entrédörren till frontlinjen vid dirigenten Lawrence Renners framför Stockholmsfilharmonikerna.

Alla Mozarts tre stora så kallade da Ponte-operor var företrädade. Speciellt intressant var det att se och höra Mattei gå i närkamp med sig själv som både greven och Figaro i "Figaros bröllop". Annars har han särskilt skördat lagrar i titelrollen i "Don Juan", vilket han i början av detta år följde upp i en lovordad "halv-

scenisk" föreställning under sina nya egna festspel i Piteå.

Före konserten fick vi en timmes visning av Konserthuset under kunig ledning av guiden Katarina Lagerberg som också hade svar på alla frågor. Som konsertbesökare är man kanske annars uppfylld av musiken och tänker inte på vilken samling av framträdande svenska konstnärer som finns i byggnaden, från arkitekten Ivar Tengboms klassiska tempelprojekt i stora salen – dock väsentligt förändrat genom orgelbygget som var färdigt 1982 – till Einar Forseths tak och golv i foajén, Ewald Dahlskogs dörrar på första raden, Carl Malmstens möbler, Elsa Gullbergs textilier och självfallet Isaac Grünewalds "lilla sal" som äntligen fick namn efter konstnären vid renoveringen 1973. Ingen nämnd eller glömd i övrigt.

Text och foto: Hans Wolf

Välsmakande och lärorikt -

Svampkväll med Pelle Holmberg

Foto: fotoakuten.se

I mitten av september, i den bästa av svampsäsonger i Stockholmstrakten på länge, träffade "gamla blackebergare" i skolans lokaler den kände biologen och svampexperten Pelle Holmberg. Pelle berättade initierat om svampens väg in i det svenska samhället från de franska och italienska köken via den svenska överklassen och om professor Elias Fries betydelse som kunskapsförmedlare om svamp till allmänheten.

Vi tittade på svamp, smakade på svamp som Pelle medfört och lärde oss hur man skiljer ätliga svampar från oätliga. Våra egna medhavda svampar synades och som avslutning fick vi smaka finsk risksallad som Pelles hustru Ingrid tillagat. Verkligt delikat!

Alla är vi duktiga kantarellplockare, men det finns så mycket mer i den svenska svampskogen. Visste ni till exempel att blomkålssvampen länge ansetts som en av våra bästa matsvampar? Den växer på roten av gamla tallar och är dessutom lätt att känna igen. Att ringen på en stolt fjällskivling kan ätas rå, att sillkremlor bör tillagas med dill och att intag av blodriskor gör att man kissar rött! Allt som allt mycket att behålla i minnet tills det är dags att återvända till svampskogen om tre kvarts årsvända eller så.

Kerstin Eliasson

Golfvinnare

Föreningens golfmästerskap 2008 ägde rum den 19 september på Viksjö GK i solsken och 20 graders värme. Segrare blev skolans förre rektor Bengt Palmlof (69 slag) som också var arrangör tillsammans med Gunnar Jerrestam och Kerstin Eliasson. Tvåa var föreningens vice ordförande Peter Hellström (74 slag), som blir arrangör för 2009 års mästerskap i slutet av september. Se så småningom vår hemsida och nästa Medlemsblad (nr 15).

Peter Hellström – andrapristagare och arrangör av nästa golfmästerskap.

Vinnande bidrag Mikaela Jaconelli på temat en gymnasieskola för alla

Skolan – kunskapens träd med många grenar

För alla. Att inkludera varenda individ. Den tysta killen som alltid sitter själv och äter, han som inte tycker om att prata. Han ska få vara med. Den snygga tjejen i trean, hon som alltid skrattar högre än alla andra. Hon ska få vara med. Vi som döljer vårt hår för vår religion, vi som bär slöja. Vi ska få vara med. Och ni som har lite svårt att hålla reda på alla orden, ni som har det folk kallar för dyslexi. Ni ska också få vara med!

Jag talar om en gymnasieskola som alla kan ta del av – en gymnasieskola för alla. Men hur enkelt är det egentligen att skapa en plats där alla trivs? Hur enkelt är det att baka en kaka som alla tycker om och kan äta?

I praktiken är det nog omöjligt att baka en kaka som precis alla gillar. Det finns alltid de som inte tycker om det ena eller det andra, och till och med dem som är allergiska. Därför måste det ju också vara omöjligt att skapa en gymnasieskola för alla, för varenda en utav oss. Hur man än vrider och vänder på det är det ju alltid någon som hamnar i kläm... eller?

Jag vill tro att det inte alls behöver vara omöjligt. Jag vill till och med påstå att ingen alls behöver hamna i kläm. Kanske handlar allt bara om att hitta en balans. Kanske handlar det i grund och botten bara om att baka en kaka med många olika ingredienser. Där du själv får välja vad du tycker om, och plocka bort det du gillar mindre.

För givetvis är vi alla helt olika varandra. Det skulle vara mycket svårt att skapa en skola för alla, utan några individuella valmöjligheter. Det fungerar inte så, vi fungerar inte så som människor. I stället ska vi elever dela samma skola, samma bas. Men gro våra egna grenar ut från den stammen. I slutändan mynnar vi ut i massvis med små grenar och kvistar, men vi har fortfarande en sak gemensamt. Vi växer ut ifrån en och samma stam.

Därför bör en gymnasieskola som ska passa alla vara fullproppad med möjligheter. Skolan ska bara vara själva materialet, som vi sedan får pilla och plocka

med. Kalla oss konstnärer, skulptörer, uppfinnare – you name it! Men i slutändan är vi fortfarande bara elever. Elever med möjligheten att tycka, tänka, känna och göra precis som det passar oss bäst.

Om man ser detta i praktiken, skulle det kanske kunna handla om de individuella valen. Skolan lägger fram förslagen, de står för materialet. Men det är bara byggstenarna som vi får bygga med.

Jag menar dock inte att vi enbart ska se skolan som material. Visst kan man titta på skolan som ett papper och pensel, vilka vi måla upp våra egna läsår utifrån. Och visst är det bland det allra viktigaste, att en skola ska rikta sig till oss som individer, och inte bara som en grupp elever. Men en skola handlar om så mycket mer än bara en bunt skolämnen, terminer och läsår.

En skola är en plats där vi lever fem av veckans sju dagar. I genomsnitt spenderar vi sex timmar innanför skolans väggar varje dag, vilket är 30 timmar varje veckan. Men är det bara mattetal och grammatiska formler som vi är där för att ta in alla dessa timmar och minuter? Söker vi inte också något annat? Något mer?

Vi kommer i kontakt med skolan under våra kanske mest sårbara år i livet. Vi springer allihop runt med öppna huvuden, redo att fylla dem med något. Vi är blottade för att ta in intryck, skapa känslor och ta lärdom. De är under de här åren som vi bekantar oss med världen och allt kring den för första gången på riktigt, utan en skyddande förälder vid vår sida. Vi försöker alla komma på hur världen egentligen fungerar och vad vi har här att göra. Intrycken som vi får under den här tiden är i många fall vad som avgör hur världsbilderna i våra huvuden kommer att se ut.

För mig är en gymnasieskola för alla inte bara fylld med material som gör det möjligt för oss att gro våra egna, individuella studievägar. En gymnasieskola för alla är också fylld med en annan sorts ingredienser. Den är fylld med alla oss, vi elever. Vi finns i tusen

olika smaker, färger och former. Vi är tjocka, smala, muslimer, kristna, smarta, dumma, glada, ledsna, lyckliga, trötta, långa, korta. Men det är också vi ingredienser som tillsammans knådas ihop till en kaka. Vilket för med sig att om någon ingrediens skulle glömmas bort eller försvinna, då skulle kakan inte längre smaka den samma. Vi måste få vara dem vi är, och ta lärdom av varandra. Alla ska vi få vara en del av kakan.

Så kanske är då exemplet med trädet inte det allra bästa. Visst ska vi få gro våra egna grenar och växa ut i olika riktningar beroende på vilka vägar vi bestämmer oss för att ta. Och visst sitter vi samtidigt ihop och delar en och samma stam. Men vi måste fortfarande minnas att vi alla är en del av samma kaka. Att vi ska hjälpa varandra och växa tillsammans. Annars skulle ju kakan smulas sönder.

Kanske ska man därför i stället se oss som små ojämna bitar. Vi är som tusentals olika bitar i regnbågens alla färger. Precis som vi är korta, tjocka, dyslektiker, pratglada, muslimer, spanjorer och kineser. Så kan man också se oss som blåa, röda, gröna, gula, gråa och bruna små glasbitar i alla möjliga former och storlekar. Tillsammans kan alla vi bitar sättas ihop och bilda ett fönster, ett fönster att se världen igenom.

I grund och botten är det sedan upp till oss och skolan att bestämma enligt vilken mall glasbitarna ska sättas ihop till ett fönster. Vi måste bestämma oss för vilket fönster vi vill titta på världen igenom. Vill vi verkligen se världen genom ljusrosa fönster där ytan är fläckfri och kanterna helt perfekta?

Jag har i alla fall bestämt mig. I en gymnasieskola för alla förekommer inga jämna, perfekta, ljusrosa fönster. Där ser man världen genom ett stort, vackert mosaikfönster. Ett mosaikfönster bestående av tusentals små ojämna bitar. Bitar i regnbågens alla färger.

Vinnare med blick över gränserna

Eleverna packar ihop och är på väg hem efter vårterminens första skoldag i Blackebergs gymnasium. Vinterkylan har slagit till ute. Några dröjer sig kvar i bibliotekets värme. Det är en väl vald mötesplats när Medlemsbladet efter vårterminens första skoldag träffar Mikaela Jaconelli. Hon har kunnat gå på jullov som den första innehavaren av Föreningen Gamla Blackebergares nya stipendium till en av skolans elever.

Hur kom det sig att hon bestämde sig för att delta i den uppsatstävling som ledde till stipendiet?

– Jag är intresserad av att skriva, säger hon. Dagbok har jag bara skrivit någon gång då och då. Men jag skriver lite noveller privat.

Till att hon berättar för skrivbordslådan kan läggas att Mikaela går den samhällsvetenskapliga linjen, andra årskursen, och har valt att delta i en grupp på ett tjugotal elever som arbetar med litterär gestaltning, gör studiebesök och träffar författare. Själv läser hon gärna Henning Mankell. Skolans omtalade satsning på Kina har fått plats i hennes studieplaner också, hon

är inte rädd för nya kulturer.

– Från början gick jag naturvetenskaplig linje en termin för jag hade planer på att bli läkare och jag tycker om att ha med människor att göra. Men så märkte jag att språk är mitt största intresse.

Just nu ser hon gärna en framtid som utrikeskorrespondent. Planerna är ambitiösa och hon vet att det är svårt på arbetsmarknaden för journalister nu, men siktar man inte högt kommer man ingenstans, tycker hon.

Hennes egen bakgrund är internationell så det förstår. Sina första fyra år upplevde hon i Danmark. Sedan flyttade familjen till Bryssel där hon gick i skandinavisk skola; hennes far var utlandsverksam för Ikea. Först i tioårsåldern kom hon till Sverige.

– Men svenska var ju mitt modersmål, det talade vi hemma. Danska och franska fick jag med mig, men den franska grammatiken fick jag inte riktigt grepp om, den får jag lära mig nu, säger hon.

Så uppkom frågan om gymnasieskola. Hon bor i Spånga och hade en del alternativ.

– Min mamma hade gått i Blackebergs gymnasium, men jag kände först

inte för att gå i hennes fotspår, jag ville välja min egen väg. Men till slut blev det Blackeberg ändå, och det har jag inte ångrat. Det som är så bra här är att det ställs höga krav, att alla vill prestera något och att det finns en stor sammanhållning samtidigt.

Ändå anser hon att skolan inte avspeglar mångfalden i samhället. Linjerna är lite för hårt mallade, möjligheterna att sätta samman sin egen studiegång skulle vara mycket större. Och det inskränker sig inte till teoretiska ämnen.

Uppsatstävlingens tema var ju ”En gymnasieskola för alla, problem och möjligheter”. Mikaelas vision är en skola där teoretiska och praktiska ämnen kan finnas sida vid sida i samma bygge, då skulle skolan se ut som samhället eller till och med leda till ett bättre samhälle. Och var och en skulle ha lättare att hitta sin egen identitet.

Så lämnar vi böckernas värld i biblioteket. Mikaela är inte främmande för att röra sig ute på fria fältet, på skidor, vilket stipendiet möjligen har givit en skjuts åt, eller om man får tänka så långt som till nästa sommar, till butiken i Grisslehamn där hon brukar jobba.

Text och foto: Hans Wolf

På Stockholms vita ångbåtar

Före borgarrådet Lennart Rydberg, student i Blackebergs gymnasium 1961 och eminent kännare av Stockholms skärgårdstrafik, tar med oss på Vaxholmsbåtarna i teori och praktik: den 27 april berättar han om dem i skolan och den 13 maj tar han med oss ut på vattnen. Här skildrar han bakgrunden.

Anmälningssuppgifter som vanligt på sidan 8.

De vita ångbåtarna har varit kännetecknande för huvudstaden sedan 1800-talet. Och idag är det faktiskt så att världens till antalet största bevarade flotta av ångbåtar finns i och runt Stockholm. Om man säger ångbåt tänker nuförtiden de flesta på sol, sommar och resan till fritidslandet. Men från början handlade det om något helt annat.

Ångkraften var förrförra århundradets stora uppfinning. Ångan tillhandahöll den första moderna formen av energi, tillgänglig var och när den behövdes. Den var själva förutsättningen för och lade grunden till utvecklingen av det moderna industrisamhället och välfärdsstaten. När det gällde kommunikationer kom ångbåtarna först, 50 år före järnvägarna. Ångbåtar-

na stod för spetsteknologi, affärsresor och snabbhet. Det handlade inte om färden till landet utan om resor mellan huvudstaden och städerna runt Mälaren. De äldsta fartygen var hjulångare av trä och de var inte ens vita. Järnvägarna kom under andra hälften av 1800-talet men ångbåtarna fortsatte att vara fullt moderna under ytterligare 50 år. Mot slutet av århundradet slog den vita färgen igenom, ingen vet riktigt varför.

Stockholm ligger mitt i en sammanhängande skärgård som sträcker sig från Sandhamn till Arboga. Norr- och söderut sträcker sig kusten med alla sina öar. Geografin gjorde att de halvt stora ångbåtarna redan på 1800-talet ansågs vara utmärkande för den svenska huvudstaden. Ovanligt många ångbåtar överlevde i Stockholm. Delvis berodde det på att de var så många från början, delvis på osäkerheten kring skärgårdstrafiken under 1950-talet. Waxholmsbolaget fortsatte ett år i taget. Ingen var villig att investera i nya fartyg. När de nya båtarna började komma på 1960-talet hade det vuxit fram ett kulturintresse för de historiska fartyg som fanns kvar. Ett litet antal överlevde. Varje bevarad ångbåt

är något av ett under. Men resultatet är en liten flotta på bortåt tio äkta ångare och därtill ungefär lika många fartyg som ser ut som ångbåtar men som berövats sina ångmaskiner och framdrivs med moderna dieselmotorer.

Det är denna historia som vi ska ägna en föredragskväll med bilder i Blackeberg den 27 april och därefter följa upp med en resa med äkta ångbåt någon tid senare. Av de gamla linjerna mellan Stockholm och målarstäderna har en enda överlevt till våra dagar, det är ångfartyget "Mariefred" som sedan 1903 förbinder hemstaden med Stockholm. Men Waxholmsbolagets "Storskär" som förra året blev 100 år byggdes som "Strängnäs Express". Vi ska resa med "Storskär" som varje vardagskväll under säsongen avgår kl. 16.45 via Vaxholm och mellanbryggor till Ljusterö. Man kan gå omkring på ångbåten och vid tilläggen uppleva livet på bryggorna. Se ner i och kanske besöka maskinrummet med den förunderligt tysta ångmaskinen. Men inte minst kan man sitta i matsalen över en ångbåtsbiff och njuta av både skärgården och historiens vingslag.

Text: Lennart Rydberg

Foto: Lars Berglöf

En väl synlig skola

Jodå, Blackebergs gymnasium fortsätter att synas i rikspressen, som i Dagens Nyheter den 19 januari. "Medelbetygen allt högre i kommunala gymnasier" konstaterar tidningen. Inflation eller bättre kvalitet? Det senare tror skolborgarrådet Lotta Edholm. Hur som helst finns det ändå stora variationer och det visar sig att Blackebergs gymnasium tillhör toppskiktet i Stockholm när det gäller svenskbetyg A (inte gärna svenskabetyg) tillsammans med innerstadsskolorna Södra Latin, Norra Real och Kungholmen.

En mer kontroversiell fråga tas upp i lokaltidningen Mitt i Bromma den 2 december. Ska Sverigedemokraterna få framträda i Blackebergs gymnasium? I höstas bestämde skolans konferens, bestående av nio anställda och åtta elever, att inga politiska partier eller organisationer skulle få komma till skolan eller ordna bokbord där. JK hade nämligen uttalat att politiska partier inte fick utestängas för att deras åsikter inte stämde med skolans värderingar och ett generellt förbud blev då enda lösningen för att få slippa Sverigedemokraterna. En utväg är annars att bara släppa in riksdagspartier. Men några Blackebergs elever tycker att man borde ta diskussionen med Sverigedemokraterna. Skolan upplyser dock Medlemsbladet om att lärare för särskilda kurser kan inbjuda politiska partier om de tillför utbildningen något. Känns debatten igen från riksplanel?

Välkänd även i Medlemsbladets rampljusspalt är filmaren och Gamla Blackebergaren Tom Alandh: sällan har väl en person som håller sig så i bakgrunden i sina filmer synt så ofta i medierna för sina priser. Nu är det dags igen: Eric Forsgrens dokumentärfilmpris på 100 000 kronor. Mitt i Bromma intervjuar honom, gammal Ängbybo, på en helsida den 6 januari. Vanliga TV-tittare har kunnat se hans opus ofta den senaste tiden: filmen "Martina och jag" som väl måste få den titeln eftersom han har följt Martinas och hennes mors kamp mot alla odds, eller snarare auktoriteter, i 35 år. Och så

Också rampljus på Blackeberg och gammal blackebergare (John Ajvide Lindqvist) men inte riktigt ända fram till Guldbagge för bästa film.

"Cornelis och kärleken" som han själv kallar ett "hugskott" som växt fram ur en ABF-kväll om vissångaren.

En annan välkänd Blackebergsprofil, läkaren Gunnar Ågren som i många år var vår förenings vice ordförande, har måhända tagit ett kliv ut ur rampljuset när han i oktober avgick med pension som generaldirektör för Folkhälsoinstitutet. Han gjorde ungefär samtidigt sin röst hörd i en "larmdebatt" i Sveriges Radios P1. Många har väl med viss rätt tagit sig för pannan inför framför allt kvällspressens löpsedlar om förmenta hälsorisker. Gunnar Ågren ansåg också att det ofta larmas om alldeles fel saker. Men han försvarade pressens frihet mot statliga myndigheter som tar ställning i forskningsfrågor där debatten borde vara öppen. Alkohol, rökning, för litet motion och fattigdom var de hot han främst såg mot folkhälsan. Maten då? Sammansättningen är det nog i allmänhet inget fel på men vi äter för mycket, svarade han.

Det finns ju ett intellektuellt hälsotillstånd i ett samhälle också, fastän förvisso svårare att mäta och värdera

än kroppens. Förra I rampljuset nämndes gamla blackebergaren Gun-Britt Sundströms nya bok "Bitar av mig själv". Den 22 oktober framträdde hon i ABF-huset där hon samtalade med journalisten och kritikern Annina Rabe om sitt författarskap. Nog hade Gun-Britt Sundström kunnat försvara en plats i höstens debatt om kulturkonservatism om hon hade velat. Den visade ju att den vanliga höger-vänster-skalan kan vara rätt krokig. Hennes bibliska intresse och hennes syn på sådant som klassisk bildning, språklig reda och tradition kunde hon förklara med sin frikyrkliga uppväxt. Kanske detta också ligger bakom hennes syn på ansvar för gruppetik och kollektivens samhälle? Diskussionen kom i rätt hög grad att kretsa kring romanen "Maken" som på sin tid (1976) av någon ansågs vara fri från känsloliv. Det bestreds med bestämdhet av Annina Rabe. Gun-Britt Sundström förklarade att hon velat reda ut hur saker och ting hängde ihop principiellt, alltså en positivistisk ådra i det mångfacetterade landskapet.

Text: Hans Wolf

Backspegeln

Rättelse

I en bild i Medlemsbladet nr 13 från 50-årsjubileet för student-58 där läraren Rolf Wistedt skriver dedikationer till eleverna Monica Dahlström och Björn Ekstrand hade den sistnämnde tyvärr fått fel förnamn. Medlemsbladet rättar och beklagar.

Vårens program

Allt om Stockholms vita ångbåtar med Lennart Rydberg i teori 27/4 och praktik 13/5

De vita ångbåtarna har varit kännetecknande för Stockholm sedan 1800-talet och gamle blackebergaren Lennart Rydberg har dessa ångbåtar som specialintresse sedan många år (se separat artikel på sid 6). Ångbåtarna stod från första början för spetsteknologi, affärsresor och snabbhet. Det handlade alltså inte om färden till landet utan om resor mellan huvudstaden och städerna runt Mälaren.

Ovanligt många ångbåtar överlevde i Stockholm. Delvis berodde det på osäkerheten kring skärgårdstrafiken under 1950-talet och att Waxholmsbolaget fortsatte ett år i taget. När de nya båtarna började komma på 1960-talet hade det vuxit fram ett kulturintresse för det lilla antal historiska fartyg som fanns kvar. Det är denna historia Lennart kommer att berätta för oss med hjälp av bilder och därefter följa upp

med en resa med äkta ångbåt några veckor senare. Då reser vi med "Storskär" via Vaxholm och mellanbryggor till Ljusterö. Under resan får vi ytterligare information med Lennart som guide, kanske ett besök i maskinrummet med den förunderligt tysta ångmaskinen. Men inte minst kan vi sitta i matsalen över en ångbåtssiff och njuta av både skärgården och historiens vingslag.

Föredrag

Tid: måndag 27 april kl 18.30

Plats: Blackebergs gymnasium

Kostnad: Ingen

Kaffe och kaka kommer att erbjudas i pausen till självkostnadspris

Anmälan senast den **20 april** till

Kerstin Eliasson, telefon 08-381072, 070 366 3928,

e-post kerstin_eliasson@tele2.se

Resa med Storskär

Tid: onsdag 13 maj kl. 16.45-21.00

Plats: Strömkajen

Kostnad för resan: ca 180 kr

Middag i matsalen behöver förbokas.

Det finns även kaféserving i försalongen som man inte behöver boka plats för.

Anmälan för resan och eventuell plats i matsalen sker senast den **27 april** i

samband med föredraget eller till Kerstin Eliasson, telefon 08-381072,

070 366 3928, e-post kerstin_eliasson@tele2.se

Sveriges Television inifrån den 17 mars

SVT i Stockholm har en löpande besöksverksamhet med ett 15-tal guider – alla anställda eller tidigare yrkesverksamma på SVT i många år.

Vid vårt besök får vi en allmän introduktion av SVT och Public Service samt en rundvandring i bland annat studior, kontrollrum och dekorverkstad.

Visningen startar 16.45, tar ungefär en timme och är gratis. Som vanligt går de som vill och tar en bit mat efteråt.

Tid: tisdag 17 mars kl 16.45

Plats: SVT Oxenstiernsgatan 34 (huset längst ner mot Vallhallavägen) tunnelbana till Karlaplan, buss 4 till ändhållplatsen eller buss 56.

Kostnad: Ingen

Anmälan senast den **1 mars** till

Lennart Holmqvist, e-post lennarholmqvist@telia.com

Hippiegenerationens musikal

Sista årskursen i Blackebergs gymnasium förbereder varje år uppskattade föreställningar av en musikal. På årets program står "Hair" under ledning av musikdirektör Mats Hilmo. Den ges i tre kvällsföreställningar **onsdag 6/5, torsdag 7/5 och fredag 8/5, samtliga kl 19**. Föreningen Gamla Blackebergares medlemmar är välkomna, ingen anmälan behövs.

"Hair" brukar betraktas som hippiegenerationens och Flower -

Power-kulturens musikal. Den hade premiär i New York off-Broadway 1967 men flyttade snart in dit. Europapremiären ägde faktiskt rum i Sverige 1968 på Scala i Stockholm. Sedan dess har flera låtar i musiken av Galt MacDermot levtt ett eget liv. För handlingen står James Rade och Gerome Raga. En filmversion i regi av Milos Forman kom 1979.

Redaktion

Hans Wolf, chefredaktör
e-post: 08370941@telia.com